Slovenská technická univerzita v Bratislave Fakulta informatiky a informačných technológií

Evidenčné číslo: FIIT-16768-120897

Dávid Truhlář

Výskum v oblasti technológie digitálneho dvojčaťa

Bakalárska práca

Vedúci záverečnej práce: Ing. Matej Petrík

Máj 2025

Slovenská technická univerzita v Bratislave Fakulta informatiky a informačných technológií

Evidenčné číslo: FIIT-16768-120897

Dávid Truhlář

Výskum v oblasti technológie digitálneho dvojčaťa

Bakalárska práca

Študijný program: Informatika

Študijný odbor: Informatika

Školiace pracovisko: Ústav počítačového inžinierstva a aplikovanej informatiky

Vedúci záverečnej práce: Ing. Matej Petrík

Máj 2025

Slovenská technická univerzita v Bratislave Ústav počítačového inžinierstva a aplikovanej informatiky Fakulta informatiky a informačných technológií 2024/2025

ZADANIE BAKALÁRSKEJ PRÁCE

Autor práce: Dávid Truhlář Študíjný program: informatika Študíjný odbor: informatika

Evidenčné číslo: FIIT-16768-120897

ID študenta: 120897 Vedúci práce: Ing. Matej Petrík

Vedúci pracoviska: Ing. Katarína Jelemenská, PhD.

Názov práce: Výskum v oblasti technológie digitálneho dvojčaťa

Jazyk, v ktorom sa práca

vypracuje:

slovenský jazyk

Špecifikácia zadania: Digitálne dvojča je inovatívna technológia, ktorá mení spôsob, akým chápeme

a interagujeme s fyzickými objektami, procesmi či systémami. Digitálne dvojča je virtuálna alebo digitálna kópia fyzického objektu, systému alebo procesu, pričom sa snaží zachytiť a kopírovať čo najpresnejšie jeho vlastnosti. Technológia digitálneho dvojčaťa zohráva kľúčovú roľu v Priemysle 4.0 kvôli možnostiam monitorovania, simulácie a automatizácie v reálnom čase. Vďaka týmto možnostiam využítie tejto technológie umožňuje nové úrovne inovácie a optimalizácie naprieč rôznymi odvetviami a taktiež má potenciál akcelerovať vývoj v týchto oblastiach. Preskúmajte využítie technológie digitálneho dvojčaťa a jej aplikácie. Zamerajte sa na preskúmanie konceptu digitálneho dvojčaťa, na spôsob jeho implementácie a taktiež aj na dostupné technológie na jeho tvorbu. Vytvorte prehľad dostupných riešení, navrhnite spôsob vytvorenia jednoduchého digitálneho dvojčaťa, ktoré bude kópiou fyzického objektu alebo systému. Navrhnuté riešenie implementujte a overte jeho funkčnosť. Literatúra: 1. Singh, Maulshree, et al. "Digital twin: Origin to future." Applied System Innovation 4.2 (2021): 36. 2. Crespi, Noel, Adam T. Drobot, and Roberto Minerva. The Digital Twin. Cham: Springer International Publishing, 2023. 3. Jones, David, et al. "Characterising the Digital Twin: A systematic literature review." CIRP journal of manufacturing science and technology 29 (2020): 36-52.

Rozsah práce: 40

Termín odovzdania práce: 12. 05. 2025

Čestné prehlásenie	
Čestne vyhlasujem, že som túto prácu vypr tácií a s použitím uvedenej literatúry.	racoval samostatne, na základe konzul-
V Bratislave, 8.2.2025	
	Dávid Truhlář

Obsah

1	Úvo	od	1
2	For	mulácia problému a riešenie	3
	2.1	Formulácia problému	3
	2.2	Technický literárny prehľad	4
	2.3	Prehľad riešenia (na vysokej úrovni)	6
	2.4	Hodnotenie rizík	8
	2.5	Udržateľnosť a environmentálny dopad	Ĝ
	2.6	Zamestnateľnosť	11
Zc	znar	n použitej literatúry	13
A	Har	monogram práce	
Z	, OZ	nam obrázkov	
	2.1	Digitálne dvojča	4
	2.2	Open5GS a UERANSIM architektúra	6
	2.3	Návrh riešenia (high level)	7

Zoznam použitých skratiek

BP Bakalárska práca

DT Digitálne dvojča

IoT Internet vecí

IT Informačné technológie

ML Strojové učenie

RAN Rádiová prístupová sieť

UE Užívateľské zariadenie

GDPR Všeobecné nariadenie o ochrane údajov

Kapitola 1

Úvod

Problematika digitálneho dvojčaťa (DT) je v súčasnosti jednou z najviac sa rozvíjajúcich oblastí IT, nachádzajúca svoje uplatnenie v priemysle, zdravotníctve, ako
aj v telekomunikáciách. Tieto virtuálne repliky fyzických objektov alebo systémov
umožňujú simuláciu a predikciu správania, čo vedie k efektívnejším procesom a
lepšiemu rozhodovaniu.

Hlavnými výzvami v oblasti DT pre 5G siete je zaistenie presnosti modelovania a predikcie správania siete v reálnom čase. Zároveň ide o multidisciplinárnu výzvu, vyžadujúcu kombináciu poznatkov z oblasti telekomunikácií, strojového učenia a softvérového inžinierstva. Interdisciplinárny charakter témy zdôrazňuje potrebu prepojenia teoretických vedomostí s praktickými schopnosťami s cieľom prispieť k inovatívnym riešeniam v oblasti 5G sietí.

Práca si kladie za cieľ využiť dostupné nástroje, ako sú Open5GS, UERANSIM a srsRAN, na vytvorenie DT, ktoré dokáže predpovedať stav siete na základe aktuálnych a historických údajov. Takáto predikcia môže byť užitočná najmä pri optimalizácii sieťových zdrojov.

Kapitola 2

Formulácia problému a riešenie

2.1 Formulácia problému

Pojem Digitálne dvojča (DT) sa čoraz častejšie využíva ako nástroj na modelovanie, navrhovanie a prototypovanie [1]. V rámci 5G technológie ide o presnú digitálnu repliku siete, ktorá si s reálnou sieťou vymieňa dáta obojsmerne, v reálnom čase, v snahe zlepšiť manažment siete či zrýchliť vývoj 5G sietí [2].

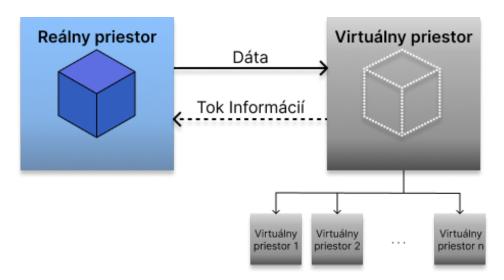
Hoci 5G siete ponúkajú nízku latenciu a vysokú rýchlosť, sú limitované v predikcii správania, a to pre dynamiku používateľov, zaťaženie či zmeny prostredia [3]. DT by mohlo tieto výzvy prekonať predpoveďami budúceho stavu siete, čím by na základe aktuálneho zaťaženia siete umožnilo dynamické riadenie alokácie zdrojov a zlepšilo celkovú výkonnosť systému[4].

Zásadnú výzvu predstavuje práca s veľkým objemom dát, v reálnom čase, ktorá si vyžaduje vysokú výpočtovú silu, zaťažujúcu hardvér [5] a rovnako tak zachovanie nízkej latencie pri dosahovaní vysokej presnosti simulácie, potrebnej na predikciu budúceho stavu siete. Samotný model a konfigurácia DT predstavujú časovo a implementačne komplexné časti spomínaného riešenia [6].

2.2 Technický literárny prehľad

Pojem digitálneho dvojčaťa sa v posledných rokoch, predovšetkým v technických oblastiach, spomína stále častejšie. Vzhľadom na digitalizáciu, ktorá je prítomná v každom sektore, sa transformácia hmatateľného sveta do sveta bitov a pixelov stáva prirodzeným výsledkom tohto trendu.

V technickej literatúre sa DT definuje ako virtuálna reprezentácia fyzického objektu, medzi ktorými prebieha bilaterálny tok dát v reálnom čase [7]. Tok dát zabezpečuje presné zrkadlenie správania oboch týchto entít [2]. Vlastnosť zrkadlenia poskytuje možnosti preventívnej údržby, či navrhovania ďalších generácií biznis modelov [8].

Obr. 2.1: Digitálne dvojča

Vo svojom výskume Enders a Hoßbachová [9] identifikovali sektory, kde je používanie digitálneho dvojčaťa najrozšírenejšie. Patria sem výroba, letecký priemysel, energetika, automobilový priemysel, námorníctvo, petrochemický priemysel, poľnohospodárstvo, zdravotníctvo, verejný sektor a ťažba.

Taktiež identifikovali tri hlavné využitia digitálneho dvojčaťa v týchto oblastiach: ovládanie, simulovanie a monitorovanie. To však ani zďaleka nepokrýva všetky možnosti a spôsoby využitia. Digitálne dvojča dnes nájde uplatnenie aj pri dizajnovaní, validácii, predchádzaní chýb, trénovaní, optimalizácii a predikcii [10].

Ak sa chceme pozrieť na reálne aplikácie DT, Huawei implementoval DT na monitorovanie výrobných liniek [11], zatiaľ čo mestá ako Bristol [12] či Singapur [13] používajú DT na efektívne riadenie inteligentných mestských systémov. V týchto scenároch DT umožňuje predikciu zlyhaní, optimalizáciu zdrojov a minimalizáciu prestojov. Podobné prístupy sú použiteľné aj v telekomunikáciách, kde DT dokáže simulovať a predikovať správanie sietí v reálnom čase.

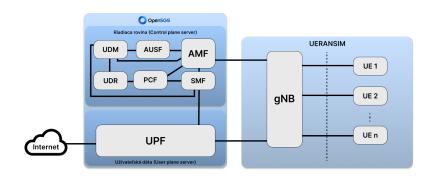
V oblasti telekomunikácií sa čoraz viac využívajú pri simuláciách rádiových prístupových sietí (RAN), monitorovaní jadra siete a optimalizácii zdrojov. Napríklad Siemens nasadzuje DT na správu a optimalizáciu sieťových komponentov [8]. Podobne, ZTE a China Mobile úspešne aplikovali technológiu digitálneho dvojčaťa na zlepšenie 5G konektivity pre vysokorýchlostnú železničnú trať v južnej Číne. Pomocou presného 3D modelu infraštruktúry popri trati optimalizovali výkonnosť 5G siete, čím dosiahli pokrytie na úrovni 98,5% a rýchlosti sťahovania presahujúce 300 Mbps [14].

Tieto úspešné implementácie demonštrujú širokú škálu výhod technológie DT v telekomunikáciách, od optimalizácie pokrytia po zvyšovanie kvality služieb. Napriek tomu však existujú určité obmedzenia, ako napríklad zložitosť nasadenia, škálovateľnosť a presnosť simulácií, ktoré je potrebné prekonať pri vývoji nových riešení.

2.3 Prehľad riešenia (na vysokej úrovni)

Cieľom tohto projektu je vytvoriť DT 5G siete, ktoré bude schopné v reálnom čase napodobňovať správanie skutočnej siete na základe aktuálnych pozorovaní a predikcií jej budúcich stavov. Tento systém poskytne hodnotné nástroje pre optimalizáciu a analýzu výkonu 5G sietí, pričom jeho implementácia zahŕňa kombináciu otvorených softvérových riešení a pokročilých metód spracovania dát.

DT bude simulovať kľúčové aspekty 5G siete prostredníctvom troch hlavných komponentov: Open5GS pre implementáciu jadra siete, srsRAN pre simuláciu rádiového prístupu (RAN) a UERANSIM pre emuláciu užívateľských zariadení (UE) a testovanie rôznych scenárov. Kombináciou týchto nástrojov bude možné modelovať tok dát v sieti a analyzovať metriky ako latencia, priepustnosť a stabilita spojenia. Tieto údaje budú slúžiť ako vstup pre strojové učenie, ktoré umožní predpovedať budúce stavy a zmeny v sieti.

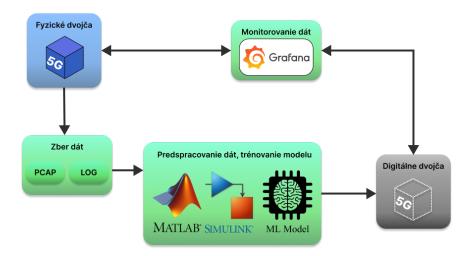
Obr. 2.2: Open5GS a UERANSIM architektúra

Každý komponent zohráva špecifickú úlohu. Open5GS poskytuje základné funkcionality pre správu riadiacej roviny (control plane) a užívateľských dát (user plane). Jeho modulárna architektúra umožňuje jednoduchú integráciu s ďalšími nástrojmi a podporuje štandardy 5G. srsRAN zabezpečuje simuláciu rádiového prístupu, čo umožňuje testovať rôzne scenáre konfigurácií siete a ich vplyv na vý-

konnosť. UERANSIM emuluje správanie koncových zariadení, generuje realistický dátový prenos a poskytuje flexibilitu pri testovaní rôznych druhov prevádzky, ako sú videohovory alebo masívne pripojenia IoT.

Architektúra DT je navrhnutá tak, aby umožňovala plynulú komunikáciu medzi komponentmi. Rádiová prístupová sieť simulovaná srsRAN odosiela dáta do jadra siete implementovaného cez Open5GS, ktoré ich spracúva a smeruje ďalej. UE-RANSIM generuje realistický tok dát medzi zariadeniami a simulovanou sieťou, pričom podporuje overovanie rôznych scenárov, ako je vysoká záťaž alebo výpadky spojení. Dáta zozbierané počas týchto interakcií budú slúžiť na tréning predikčných modelov.

Pri spracovaní dát bude použitý MATLAB a Simulink, ktoré umožnia vytvárať predikčné modely pomocou strojového učenia. Dáta získané zo simulácií budú prechádzať čistením a normalizáciou, aby boli vhodné na analýzu. Model bude navrhnutý tak, aby predpovedal výkonnostné metriky siete, ako je latencia alebo priepustnosť, s cieľom poskytnúť informácie o stave siete 3-10 sekúnd dopredu. Táto schopnosť predikcie môže pomôcť v optimalizácii prevádzky siete.

Obr. 2.3: Návrh riešenia (high level)

Riešenie však čelí viacerým výzvam. Presnosť predikcií je ovplyvnená kvalitou a objemom dát, ktoré sú dostupné. Simulácie môžu byť výpočtovo náročné a obmedzené výkonom hardvéru. Navyše, implementácia a testovanie predikčného modelu si vyžaduje značný čas. Obmedzenia softvérových nástrojov, ako sú MATLAB a Simulink, môžu taktiež ovplyvniť rozsah a možnosti simulácie. Tieto faktory budú starostlivo zohľadnené pri hodnotení výsledkov.

2.4 Hodnotenie rizík

Implementácia digitálneho dvojčaťa 5G siete spolu s modelom ML prináša rôzne výzvy, ktoré môžu ovplyvniť presnosť predpovedí, stabilitu a efektívnosť celého systému. Identifikácia týchto problémov a návrh stratégií na ich zmiernenie sú jednou z kľúčových úloh tejto práce.

Nedostatočná kvalita vstupných dát je jedným z najpravdepodobnejších rizík, ktoré môžu viesť k nesprávnym výsledkom modelu. Chyby v dátach alebo ich nereprezentatívnosť, napríklad pri modeloch sieťovej prevádzky (traffic patterns), môžu narušiť presnosť predpovedí [15]. Formou zmiernenia je testovanie na rôznych dátových scenároch a aplikácia metód ako krížová validácia a ladenie hyperparametrov, ktoré minimalizujú riziko chýb spojených s podtrénovaním (underfitting) a pretrénovaním (overfitting) [16].

Zber kvalitných dát môže byť problematický, pretože mnohé scenáre je potrebné zachytiť v laboratóriu. Bez dostatočných dát môže model generovať neadekvátne predpovede, ktoré nebudé reprezentovať skutočnosť. Riešením môže byť generovanie syntetických údajov [17] a využitie dostupných datasetov z iných projektov [18], ktoré môžu čiastočne nahradiť reálne dáta a napomôcť k presnejším predpovediam.

Nezvyčajné scenáre, ako vysoké zaťaženie siete (peak loads), neštandardné správanie používateľov či poveternostné podmienky môžu narušiť schopnosť modelu adaptovať sa [19]. Ak tieto scenáre neobsahujú trénovacie dáta, model nemusí byť pripravený na takéto situácie. Vzhľadom na čas, ktorý máme na získanie a predspracovanie dát, tento problém nemusí byť vo finálnej implementácií vyriešený dostatočne, a preto jeho vyriešenie vyžaduje ďalšiu prácu a zber dát.

Kompatibilita systémov ako srsRAN, Open5GS, UERANSIM a nástrojov Docker nie je vždy automatizovaná, čo môže ovplyvniť celkovú integráciu práce [19]. Z tohoto dôvodu je vhodné začínať implementáciu na malých izolovaných komponentoch, za neustáleho testovania. Takéto testovanie, a celkový vývoj DT sú časovo veľmi náročné, čo potvrdili aj autori v [20]. Tento fakt môže negatívne vplývať na výsledok celej práce, nakoľko čas je jedným z kľúčových faktorov, ktoré majú vplyv na množstvo a kvalitu pozberaných dát určených na trénovanie ML modelu.

Konfigurácia siete môže odhaliť citlivé informácie o 5G infraštruktúre či porušenie GDPR [21] pri nechcenom zachytení údajov o používateľoch [5]. Únik takýchto dát by ohrozil nielen bezpečnosť projektu, ale aj reálnej siete [22]. Používanie .env súborov na uchovávanie citlivých premenných a simulovanie siete s fiktívnymi údajmi výrazne znižuje riziko úniku.

2.5 Udržateľnosť a environmentálny dopad

Implementácia opatrení na zabezpečenie udržateľnosti projektu a minimalizácia jeho environmentálneho dopadu sú kľúčové pre zaistenie dlhodobej hodnoty, spoločenského prínosu a efektivity vypracovania tejto práce. Práca je navrhnutá s dôrazom na efektívne využívanie zdrojov, udržateľný softvérový a hardvérový návrh a životný cyklus 5G siete, ktorý minimalizuje potrebu používania fyzických zdrojov.

Jednou z hlavných prínosov DT je možnosť predikcie a optimalizácie, pričom ak je DT zostrojené správne, môže dopomôcť k redukcií spotreby elektrickej energie. [23]. Predikcia budúceho stavu siete umožňuje taktiež lepšiu správu záťaže (traffic load) a preťaženia (congestion), čo napomáha k znižovaniu nadmernej spotreby energie [24]. Navyše, DT eliminuje potrebu testovania na fyzických zariadeniach, čím sa minimalizuje spotreba rôznych materiálov [25] a času potrebného na fyzické experimenty. Tento prístup je obzvlášť užitočný v prípade nasadzovania a testovania 5G technológií v oblastiach s nerozvinutou infraštruktúrou a obmedzenými výrobnými zdrojmi [26].

Vývoj softvéru bol orientovaný na maximálnu efektivitu, čo zahŕňa optimalizáciu kódu na zníženie spotreby energie počas behu aplikácie a nasadenie projektu v prostredí Docker, čo umožňuje rýchlejšiu konfiguráciu a škálovateľnosť zariadení. Tieto opatrenia nielen znižujú environmentálny dopad [27][28], ale aj zvyšujú celkovú udržateľnosť projektu.

Modulárny dizajn [29] projektu zabezpečuje, že aktualizácie a údržba nemajú vplyv na celkovú funkčnosť systému. Tento prístup znižuje potrebu kompletného prekonfigurovania alebo fyzických zásahov do chodu programu, čo prispieva k dlhodobej udržateľnosti.

Ako je vyššie uvedené, použitie prediktívnych modelov v DT môže viesť k zásadným environmentálnym prínosom [30]. Okrem zníženia zaťaženie fyzickej infraštruktúry a menej častých aktualizácie fyzického hardvéru, môže mať za následok aj nižšiu spotrebu zdrojov a menšiu produkciu odpadu [25]. Predikčné modely teda umožňujú efektívnejšie rozhodovanie s pozitívnym dopadom na životné prostredie.

2.6 Zamestnateľnosť

Táto bakalárska práca, zameraná na rozvoj teoretických znalostí v oblasti digitálnych dvojčiat v spojení s praktickou implementáciou a optimalizáciou 5G sietí, má veľký potenciál rozšíriť zručnosti vo viacerých kľúčových oblastiach technologického sektora. V neposlednom rade strojové učenie, použité na predikciu správania implementovaného digitálneho dvojčaťa, zasahuje aj do oblasti dátovej vedy.

Vďaka formátu práce autori prejdú celým cyklom realizácie projektu, od prieskumu technológií cez návrh až po implementáciu a testovanie. Týmto získajú ucelený a komplexný pohľad na vývoj a riadenie softvérových projektov, ako aj na plánovanie, organizáciu a efektívnu komunikáciu.

Takáto kombinácia technických, projektových a komunikačných schopností môže významne zvýšiť hodnotu autorov na trhu práce, najmä v budúcnosti, keďže problematika digitálnych dvojčiat a 5G sietí je stále viac žiadaná a nachádza uplatnenie v rôznych odvetviach.

Zoznam použitej literatúry

- [1] Madara Premawardhana Dassanayake Mudiyanselage a Harin Sellahewa. "Digital Twins as a Framework for IoT Applications: A Review". In: 2023 7th SLAAI International Conference on Artificial Intelligence (SLAAI-ICAI). 2023, s. 1–6. DOI: 10.1109/SLAAI-ICAI59257.2023.10365018.
- [2] Roberto Verdecchia et al. "Network Digital Twins: A Systematic Review". In: IEEE Access 12 (2024), s. 145400–145416. DOI: 10.1109/ACCESS.2024. 3453034.
- [3] Paul Almasan andv Miquel Ferriol Galmés et al. "Digital Twin Network: Opportunities and Challenges". In: CoRR abs/2201.01144 (2022). arXiv: 2201.01144. URL: https://arxiv.org/abs/2201.01144.
- [4] Lalit Chettri a Rabindranath Bera. "A Comprehensive Survey on Internet of Things (IoT) Toward 5G Wireless Systems". In: *IEEE Internet of Things Journal* 7.1 (2020), s. 16–32. DOI: 10.1109/JIOT.2019.2948888.
- [5] Aidan Fuller et al. "Digital Twin: Enabling Technologies, Challenges and Open Research". In: *IEEE Access* 8 (2020), s. 108952–108971. DOI: 10.1109/ACCESS.2020.2998358.
- [6] Diego M. Botín-Sanabria et al. "Digital Twin Technology Challenges and Applications: A Comprehensive Review". In: *Remote Sensing* 14.6 (2022).

- ISSN: 2072-4292. DOI: 10.3390/rs14061335. URL: https://www.mdpi.com/2072-4292/14/6/1335.
- [7] Maulshree Singh et al. "Digital Twin: Origin to Future". In: Applied System Innovation 4 (máj 2021), s. 36. DOI: 10.3390/asi4020036.
- [8] Huan X. Nguyen et al. "Digital Twin for 5G and Beyond". In: *IEEE Communications Magazine* 59.2 (2021), s. 10–15. DOI: 10.1109/MCOM.001.2000343.
- [9] Martin Enders a Nadja Hoßbach. "Dimensions of Digital Twin Applications- A Literature Review". In: aug. 2019.
- [10] Maulshree Singh et al. "Applications of Digital Twin across Industries: A Review". In: *Applied Sciences* 12 (jún 2022), s. 5727. DOI: 10.3390/app12115727.
- [11] Huawei. Site Digital Twins Based 5G Digital Engineering Solution. https://www.huawei.com/en/news/2020/2/site-digital-twins-based-5g-digital-engineering-solution. Accessed: 2024-12-03. 2020.
- [12] Paul Wilson. "State of smart cities in UK and beyond". In: IET Smart Cities 1.1 (2019), s. 19-22. DOI: https://doi.org/10.1049/iet-smc.2019.0024. eprint: https://ietresearch.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1049/iet-smc.2019.0024. URL: https://ietresearch.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1049/iet-smc.2019.0024.
- [13] Deuk-Young Jeong et al. "Digital Twin: Technology Evolution Stages and Implementation Layers With Technology Elements". In: *IEEE Access* 10 (2022),
 s. 52609–52620. DOI: 10.1109/ACCESS.2022.3174220.
- [14] Nick Wood. China Mobile, ZTE use digital twin to improve lineside 5G. https://www.telecoms.com/5g-6g/china-mobile-zte-use-digital-twin-to-improve-lineside-5g. Accessed: 2024-12-02. 2024.
- [15] Nour Alqudah a Qussai Yaseen. "Machine Learning for Traffic Analysis: A Review". In: *Procedia Computer Science* 170 (2020). The 11th International Conference on Ambient Systems, Networks and Technologies (ANT) / The

- 3rd International Conference on Emerging Data and Industry 4.0 (EDI40) / Affiliated Workshops, s. 911-916. ISSN: 1877-0509. DOI: https://doi.org/10.1016/j.procs.2020.03.111. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050920305494.
- [16] Giang Nguyen Thu. Introduction to data science. Vydavateľstvo SPEKTRUM STU, 2022. ISBN: 978-80-227-5193-3. URL: https://kis.cvt.stuba.sk/arl-stu/sk/detail-stu_us_cat-0095495-Introduction-to-data-science/.
- [17] Chengliang Chai et al. "Mitigating Data Scarcity in Supervised Machine Learning Through Reinforcement Learning Guided Data Generation". In: 2024 IEEE 40th International Conference on Data Engineering (ICDE). 2024, s. 3613–3626. DOI: 10.1109/ICDE60146.2024.00278.
- [18] Jian Su et al. "Traffic prediction for 5G: A deep learning approach based on lightweight hybrid attention networks". In: Digital Signal Processing 146 (2024), s. 104359. ISSN: 1051-2004. DOI: https://doi.org/10.1016/j.dsp. 2023.104359. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/ pii/S1051200423004542.
- [19] Sumit Singh et al. "Challenges of Digital Twin in High Value Manufacturing".
 In: SAE International Aerospace Systems and Technology Conference 2018,
 London. Okt. 2018. DOI: 10.4271/2018-01-1928.
- [20] Timothy D. West a Mark Blackburn. "Is Digital Thread/Digital Twin Affordable? A Systemic Assessment of the Cost of DoD's Latest Manhattan Project". In: *Procedia Computer Science* 114 (2017). Complex Adaptive Systems Conference with Theme: Engineering Cyber Physical Systems, CAS October 30 November 1, 2017, Chicago, Illinois, USA, s. 47–56. ISSN: 1877-0509. DOI: https://doi.org/10.1016/j.procs.2017.09.003. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050917317970.

- [21] Prashant Tyagi a Haluk Demirkan. *The biggest big data challenges*. Title of the publication associated with this dataset: Nov/Dec 2016. 2019.
- [22] Marc-Roger Gagné. Digital Twins, Another Reason to Worry About the IoT and Data Security. https://irishtechnews.ie/digital-twins-iot-and-data-security/. 2022.
- [23] Yunlong Lu et al. "Communication-Efficient Federated Learning for Digital Twin Edge Networks in Industrial IoT". In: *IEEE Transactions on Industrial Informatics* 17.8 (2021), s. 5709–5718. DOI: 10.1109/TII.2020.3010798.
- [24] Umar Danjuma Maiwada, Kamaluddeen Usman Danyaro a Aliza Bt Sarlan. "Enhancing 5G energy efficiency through digital twin networks: A comprehensive review". In: Digital Twins and Applications 1.1 (2024), s. 4–25. DOI: https://doi.org/10.1049/dgt2.12008. eprint: https://ietresearch.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1049/dgt2.12008. URL: https://ietresearch.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1049/dgt2.12008.
- [25] Rui Carvalho a Alberto Rodrigues da Silva. "Sustainability Requirements of Digital Twin-Based Systems: A Meta Systematic Literature Review". In: Applied Sciences 11.12 (2021). ISSN: 2076-3417. DOI: 10.3390/app11125519. URL: https://www.mdpi.com/2076-3417/11/12/5519.
- [26] Salder Nazir. How Digital Twins Enable Intelligent Cities. https://e.huawei.com/br/blogs/industries/insights/2020/how-digital-twins-enable-intelligent-cities. 2020.
- [27] Christopher Tozzi. Why Docker containers are good for the environment. https://cloudnativenow.com/features/docker-containers-good-environment/. 2017.
- [28] Edrian Blasquino. Docker forensics for sustainability: Unraveling the environmental impact of containerized systems. https://eforensicsmag.com/

- docker-forensics-for-sustainability-unraveling-the-environmental-impact-of-containerized-systems/. 2023.
- [29] James Durand, Cassandra Telenko a Carolyn Seepersad. "How Does Modularity Affect Green Design?" In: Proceedings of the ASME 2010 International Design Engineering Technical Conferences Computers and Information in Engineering Conference IDETC/CIE 2010. Zv. 6. Aug. 2010. DOI: 10.1115/DETC2010-28760.
- [30] Diego M. Botín-Sanabria et al. "Digital Twin Technology Challenges and Applications: A Comprehensive Review". In: Remote Sensing 14.6 (2022). ISSN: 2072-4292. DOI: 10.3390/rs14061335. URL: https://www.mdpi.com/2072-4292/14/6/1335.

Dodatok A

Harmonogram práce

A.1 Zimný semester

1 5. týždeň	Konzultácie, rešerš problematiky		
6. týždeň	Formulácia problému		
7. týždeň	Technický literárny prehľad		
8. týždeň	Konzultovanie, Zamestnateľnosť		
9 10. týždeň	Implementovanie pripomenutých zmien, Hodnotenie rizík,		
	Udržateľnosť a environmentálny dopad		
11. týždeň	Návrh riešenia na vysokej úrovni		
12. týždeň	Úvod, Konzultovanie, Implementovanie pripomenutých		
	zmien, Odovzdávanie BP 1		

A.1.1 Vyjadrenie k harmonogramu

Harmonogram sa dodržal, čo prispelo k systematickému a plynulému postupu pri spracovaní bakalárskej práce. Pravidelné konzultácie s vedúcim práce zohrali kľúčovú úlohu pri jej realizácii. Vedúci poskytoval pripomienky a odporúčania, na

základe ktorých sa jednotlivé časti práce mohli upraviť do súčasnej podoby. Tento proces mi umožnil efektívne riešiť prípadné nedostatky a zabezpečiť súčasnú kvalitu výsledného dokumentu.

A.2 Letný semester - Predbežný plán

Týždeň	Bakalárska práca	Článok
1 2. týždeň	Tímová práca, diverzita a inklúzia,	Related work
	konzultovanie o implementácií	
3 4. týždeň	Open5GS, UERANSIM, srsRAN,	Introduction, Methods,
	Zber dát	Index Terms
5 7. týždeň	Zber dát, Konfigurácia, MATLAB	Data and Material
	a Simulink	
8 10. týždeň	ML model, trénovanie, Experimen- About author, l	
	tálna reprodukovateľnosť a integ-	sion
	rácia	
11. týždeň	Konzultovanie, implementácie pri-	Results, Abstract, Lay
	pomienkovaných zmien, technický	abstract
	abstrakt, laický abstrakt	
12. týždeň	Zhrnutie, úpravy, konzultovanie	Conclusion, Future
		work